

RAADSBRIEF

Aan: Gemeenteraad Montferland

Onderwerp: Raadsbrief Aanpak verwilderde katten

Portefeuillehouder: Wethouder Eleveld

Telefoonnummer: (0316) 291 598

Datum: 27-08-2024

Registratienummer: 24int01261

Geachte gemeenteraad,

Aanleiding

De Dierenbescherming heeft zich de afgelopen jaren met hulp van een groep vrijwilligers actief beziggehouden met meldingen van inwoners van overlast van katten waarvan de eigenaar niet bekend is (verwilderde katten). Deze dieren vallen niet expliciet onder de wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeente vanuit BW art 5.8 omdat er geen vermeende eigenaar is. De Dierenbescherming heeft jarenlang een budget voor de onkosten voor deze vrijwilligers beschikbaar gesteld. Op 1 maart 2024 heeft de Dierenbescherming per mail aan de gemeente laten weten dat zij hebben besloten vanaf 1 januari 2024 hun werkzaamheden voor de gemeente Montferland te staken (in 2023 ging het om 28 katten).

Door Lijst Groot Montferland is op 11 april 2024 een motie ingediend over beleid aanpak overlast door zwervkatten / verwilderde katten in gemeente Montferland. Wethouder Eleveld heeft toegezegd om de problematiek en mogelijke oplossingen in beeld te brengen om vervolgens uw raad te informeren via een raadsbrief. De motie is hierop vervolgens ingetrokken.

Over dit onderwerp zijn na de ingetrokken motie ook meerdere raadsvragen gesteld.

Via deze raadsbrief wordt u nu geïnformeerd over de van de stand van zaken, de consequenties voor Montferland en de mogelijkheden.

Inventarisatie huidige situatie

Stichting Dierenambulance Achterhoek, Stichting Kitty-cat, Stichting Kittenopvang Doetinchem en Stichting Dierencentrum Achterhoek (te samen vormen zij de werkgroep verwilderde katten), hebben in kaart gebracht wat de gevolgen kunnen zijn wanneer er geen actie ondernomen wordt om het aantal verwilderde katten beheersbaar te houden. Zij hebben de uitkomsten eind mei 2024 gepresenteerd aan de aanwezige gemeenten in de regio waaronder Montferland.

Het aantal verwilderde katten dat in een gebied kan leven is afhankelijk van de omstandigheden, zoals hoeveelheid voedsel, water en de beschikbare ruimte (om te schuilen of om kittens groot te brengen). In sommige gevallen zorgt de mens (bedoeld of onbedoeld) ervoor dat gunstige leefomstandigheden voor deze katten ontstaan. Door ze bijvoorbeeld te voeren worden steeds meer katten aangetrokken. Dit gebeurt bijvoorbeeld op boerderijen of campings, soms gewoon door particulieren. Op deze plekken planten de katten zich ongecontroleerd voort, met als consequentie (mocht de populatie te groot worden) uitwaaiing naar de nabijgelegen gebieden. Dat kunnen ook natuurgebieden zijn. Deze groter wordende populaties zullen vooral op campings en binnen de bebouwde kom op een gegeven moment voor problemen zorgen. Dat zijn met name:

- Dierenwelzijn van de populatie zelf: Ziektes (door hoge infectiedruk) die niet behandeld worden, dan wel inteelt. - Dierenwelzijn huisdieren: besmetting via de ongecontroleerde populatie.
- Volksgezondheid: zoönosen zoals schimmels of toxoplasmose etc.
- Overlast: vervuiling van tuinen, lawaai, vechtpartijen, urine sproeien.

- Predatiedruk op inheemse fauna/ ecosystemen.
- Verkeersveiligheid.

De overlast van en zorgplicht voor verwilderde katten valt niet onder BW 5.8 maar dat wil niet zeggen dat de gemeente geen enkele verantwoordelijkheid heeft. Vanuit de zorgplicht vanuit de Wet Dieren maar ook vanuit Openbare Orde en Veiligheid moet de gemeente haar verantwoordelijkheid nemen. De werkgroep heeft signaleerd dat de aantallen kattenpopulaties snel stijgen en dat de aangetroffen populaties steeds groter worden. De overlast neemt snel toe wetende dat katten wel 3 nestjes per jaar kunnen krijgen.

Onderzoek (o.a. door stichting Dierenlot) heeft uitgewezen dat het neutraliseren van verwilderde katten (steriliseren of castreren) het gewenste effect heeft (het beheersbaar houden van de populaties). In Montferland, Doetinchem, Oude IJsselstreek en Bronckhorst is al jaren een vrijwilligersgroep actief die het verwilderde katten probleem met een diervriendelijke methode aanpakt. De TNRC methode.

- Trap (vangen);
- Neuter (castreren);
- Relocate/return (herplaatsen kittens, terugplaatsen volwassen katten);
- Care (monitoren via de chip).

Gesignaleerde hotspots moeten worden geïnventariseerd, de situatie moet in beeld worden gebracht en er moeten gesprekken worden gevoerd met belanghebbenden. Dan dienen afspraken te worden gemaakt over de procedure: het uitzetten van vangkooien en monitoren hiervan. Afspraken regelen met de dierenarts(en) en vervoer regelen etc. Later moet hierop toezicht worden gehouden. In beginsel zeker een fulltime taak. De genoemde werkgroep heeft een plan aangeboden om de gemeenten te ontzorgen, overlast te voorkomen en dierenleed te minimaliseren.

Consequenties

De kosten die samenhangen met de TNRC methode worden door de werkgroep begroot op € 15.700 per gemeente per jaar, uitgaande van gemiddeld 2 hotspots per gemeente per jaar. Door samenwerking, prijsafspraken, inzet van vrijwilligers en door andere fondsenwerving worden de uiteindelijke lasten per gemeente begroot op € 8.300 per jaar. Wij vragen u daarom om voor de uitvoering van de TNRC methode structureel extra middelen ad € 8300 beschikbaar te stellen m.i.v. 2025. De gemaakte kosten worden achteraf op basis van de werkelijke uitgaven gefactureerd tot een maximum van €8.300.

2024

De Dierenbescherming heeft ter overbrugging voor het lopende jaar 2024 alsnog een budget beschikbaar gesteld voor de activiteiten om de populaties verwilderde katten beheersbaar te houden. Het aantal meldingen van verwilderde katten in Montferland betreft per 1 juli 2024: 27 volwassen katten en 11 kittens.

2025 en verder

Het college heeft de intentie om in de begroting voor 2025 het budget voor dierenwelzijn/OVV te verhogen met een jaarlijks bedrag van € 8.300 om hiermee uitvoering te kunnen geven aan de TNRC methode en daarmee zoveel mogelijk de overlast van verwilderde katten te beperken.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Montferland
de secretaris, de burgemeester,

B.F.M. Booltink

H.H. de Vries